

Sygn. akt II S 366/18

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lutego 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny – Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Serafin-Tabor (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Anna Nowak

SO Joanna Czernecka

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi S. G.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie o zapłatę, sygn. akt I Nc 3316/18/K

postanawia:

1. stwierdzić, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie pod sygnaturą I Nc 3316/18/K doszło do naruszenia praw strony skarżącej do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki;
2. przyznać stronie skarżącej S. G. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie kwotę 2.000 zł (dwa tysiące złotych);
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;
4. zwrócić stronie skarżącej kwotę 200 zł (dwieście złotych) uiszczoną tytułem opłaty od skargi.

SSO Anna Nowak SSO Katarzyna Serafin-Tabor SSO Joanna Czernecka

UZASADNIENIE

Skargą z dnia 24 października 2018 roku S. G. domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie pod sygnaturą I Nc 3316/18/K w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 4 czerwca 2018 r., przyznania od Skarbu Państwa kwoty 3.000 zł, nakazania Sądowi podjęcia niezwłocznie działań zmierzających do wydania stosownego postanowienia, a także zwrotu opłaty sądowej od skargi w wysokości 200 zł. W uzasadnieniu skargi skarżący podnosił, że w dniu 23 sierpnia 2018 roku złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 4 czerwca 2018 roku, sygn. akt I Nc 3316/18/K. Wniosek ten do dnia dzisiejszego nie został rozpoznany.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwem z dnia 14 maja 2018 roku S. G. wniósł o zasądzenie od M. H. kwoty 686 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 18 kwietnia 2018 roku do dnia zapłaty (k. 3).

W dniu 4 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym (k. 14).

Pismem z dnia 23 sierpnia 2018 roku powód wniósł o nadanie klauzuli wykonalności powyższemu nakazowi (k. 18).

W dniu 25 października 2018 roku Sąd Rejonowy nadał klauzulę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity - Dz. U. z 2016 roku, poz. 1259 ze zm.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2017 r., sygn. akt III SPZP 2/16 skarga na przewlekłość postępowania przysługuje także w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności (art. 781¹ k.p.c. w związku z art. 1 ust. 3 oraz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, Dz.U. z 2016 r. poz. 1259 ze zm.).

Analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, iż niewątpliwie doszło do przewlekłości postępowania między dniem 23 sierpnia 2018 roku, a dniem 25 października 2018 roku, tj. od dnia złożenia przez skarżącego wniosku o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 4 czerwca 2018 roku do dnia jej nadania. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do usprawiedliwienia trwającej ponad dwa miesiące przewlekłości, podczas gdy, zgodnie z art. 781¹ k.p.c. termin na nadanie klauzuli wykonalności wynosi 3 dni od daty złożenia wniosku. Wprawdzie termin wskazany w art. 781¹ k.p.c. ma charakter instrukcyjny, niemniej jednak odnosi się to w szczególności do sytuacji, w których nadanie klauzuli wykonalności nie jest możliwe w wyznaczonym czasie z uwagi na istniejące braki formalne wniosku, czy też inne niezbędne czynności, które musi wykonać Sąd jak np. oznaczenie zakresu egzekucji (art. 783 § 1 k.p.c.). Sam zaś okres urlopowy, czy stopień obciążenia pracą referendarzy sądowych nie stanowi wystarczającej podstawy do oddalenia wniesionej skargi.

Ustosunkowując się zaś do argumentacji Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie w kwestii dużego obciążenia referendarzy ilością spraw, wskazać należy na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 8 marca 2005 roku, sygn. akt III SPP 34/05, które Sąd Okręgowy podziela, iż to na Państwie Polskim spoczywa obowiązek zorganizowania i stworzenia warunków należytego sprawowania władzy jurysdykcyjnej, w tym zapewnienia optymalnej obsady kadrowej, urzeczywistniającego konstytucyjny postulat rozstrzygania spraw sądowych w rozsądnych terminach, dlatego też znaczny i stale rosnący wpływ spraw oraz niewystarczająca obsada sędziów orzekających w sprawach nie usprawiedliwiają przewlekłości postępowania wynikającej z niepodejmowania żadnych czynności w sprawie przez tak długi okres. Nieobsadzenie we właściwym czasie etatów, a także zwiększenie wpływu spraw nie może uzasadniać przewlekłości postępowania. Rzeczpospolita Polska ma obowiązek takiego zorganizowania systemu wymiaru sprawiedliwości, aby właściwe sądy mogły podjąć rozstrzygnięcie spraw sądowych w rozsądnych terminach. Obowiązek taki wypływa z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.).

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o skardze dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawiloci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę,

rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd Okręgowy uznał skargę za uzasadnioną i na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 ustawy orzekł jak w pkt. 1 pierwszym postanowienia.

W konsekwencji, na podstawie art. 14 § 4 Ustawy, Sąd Okręgowy przyznał skarżącemu od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie po 2000,00 zł. Zgodnie ze wskazaną regulacją uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa, sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20 000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania. Na poczet tej sumy zalicza się kwoty przyznane już skarżącemu tytułem sumy pieniężnej w tej samej sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego w realiach sprawy zasadnym jest zasądzenie kwot po 2000,00 zł na rzecz skarżącej. W stosunku do wagi uchybienia Sądu Rejonowego, jest to bowiem kwota odpowiednia, uzasadniona i adekwatna.

Z uwagi zaś na to, że klauzula wykonalności została już nadana, brak było podstaw do uwzględnienia żądania w części dotyczącej nakazania Sądowi podjęcia stosownych działań.

Z tych powodów na podstawie art. 12 ust. 1, 2 i 4 przywołanej na wstępie ustawy orzeczono, jak w sentencji. O zwrocie uiszczonych opłat od skargi orzeczono na podstawie art. 17 ust. 3 Ustawy.

SSO Anna Nowak SSO Katarzyna Serafin-Tabor SSO Joanna Czernecka